

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

OPRACOWAŁA: MAGDALENA ŚWIERCZEWSKA

I. Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2017, poz. 1534).
2. Rozporządzenie MEN z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. 2018, poz. 467).
3. Statut Liceum Ogólnokształcącego im. H. Sienkiewicza w Nowej Rudzie – w tym zasady wewnątrzszkolnego oceniania.

II. Cele i zakres oceny:

1. Ocenianiu podlegają:
 - 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia,
 - 2) zachowanie ucznia.
2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w LO programów nauczania.
3. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w Statucie Liceum.
4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych oraz zachowania odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.
5. Ocenianie ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowania oraz postępach w tym zakresie,
 - 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce przez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć,
 - 3) udzielanie uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
 - 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
 - 5) dostarczanie rodzicom (opiekunom prawnym) i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia,
 - 6) umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
6. Ocenianie obejmuje:
 - 1) formułowanie przez nauczyciela wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
 - 2) bieżące ocenianie i ustalenie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
 - 3) przeprowadzenie egzaminów klasyfikacyjnych z biologii,
 - 4) ustalenie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych,
 - 5) ustalenie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (opiekunom prawnym) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

III. Główne cele edukacyjne zawarte w podstawie programowej:

1. Pogłębianie wiedzy dotyczącej budowy i funkcjonowania organizmu człowieka.
2. Kształcenie rozumienia zjawisk i procesów wpływających na różnorodność biologiczną, także w kontekście ewolucyjnym.
3. Integrowanie wiedzy o zjawiskach i procesach zachodzących na różnych poziomach organizacji życia, prowadzącej do wyjaśnienia ich złożoności oraz zrozumienia relacji pomiędzy organizmami, a także między organizmem a środowiskiem.
4. Przygotowanie ucznia zarówno do samodzielnego, jak i zespołowego rozwiązywania problemów badawczych.
5. Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy wyników doświadczeń i obserwacji oraz formułowania wniosków.

6. Nabywanie umiejętności posługiwania się podstawowymi technikami laboratoryjnymi oraz poznawanie metod badawczych związanych z doświadczeniami i obserwacjami.
7. Rozwijanie umiejętności korzystania z różnorodnych zasobów wiadomości i krytycznego odnoszenia się do dostępnych źródeł informacji.
8. Zapoznanie ucznia z praktycznymi zastosowaniami nauk biologicznych.

IV. Ogólne zasady oceniania:

1. Ocenę są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (opiekunów prawnych).
2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych odbywa się systematycznie, w różnych formach i warunkach, zapewniających obiektywność oceny z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych każdego ucznia.
3. Uczeń jest powiadomiony z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem o pisemnej pracy klasowej. Nauczyciel zaznacza jej termin w dzienniku elektronicznym.
4. Zapowiedziane prace klasowe i sprawdziany nie powinny być przekładane na inne terminy, wyłączwszy szczególnie ważne powody. Jeśli zmiana terminu nastąpi z winy lub na prośbę uczniów, to wcześniejsze ustalenia tracą moc.
5. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu, jego termin zostaje przesunięty na pierwszą lekcję z daną klasą po powrocie nauczyciela do pracy.
6. Nauczyciel przechowuje sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia w Liceum do zakończenia danego roku szkolnego. Stanowią one dokumentację przebiegu procesu nauczania.
7. Po sprawdzeniu i ocenieniu prac pisemnych nauczyciel udostępnia je uczniom i omawia w trakcie lekcji.
8. Rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych ucznia podczas zebrań oraz konsultacji z rodzicami.
9. Nauczyciel ustala i przekazuje uczniom oceny prac kontrolnych w terminie do dwóch tygodni od daty pisania pracy pisemnej.
10. Prace pisemne napisane nieczytelnie lub rażąco nieestetycznie nie podlegają sprawdzeniu, z wyjątkiem tych uczniów, którzy mają opinię o dysfunkcjach.
11. Ocenę niedostateczną z pisemnej pracy klasowej muszą być poprawione przez ucznia w ciągu miesiąca od daty oddania przez nauczyciela prac pisemnych uczniom.
12. Prawo do poprawy oceny niedostatecznej przysługuje także uczniom, którzy niesamodzielnie wykonywali pracę klasową. Prawo to dotyczy jednej pracy w semestrze.
13. Jeżeli uczeń otrzyma z poprawy ponownie ocenę niedostateczną nauczyciel nie wpisuje jej do dziennika.
14. Uczeń podchodzi do poprawy pracy pisemnej w terminie wyznaczonym przez nauczyciela – jedna godzina w tygodniu.
15. Jeśli uczeń nie uzyska w danym okresie co najmniej połowy ocen z przeprowadzonych prac pisemnych ocena śródroczna/roczna ulega obniżeniu zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi.
16. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania wg zasady:
 - 1) 1 raz w semestrze, gdy przedmiot ma wymiar 1 godziny tygodniowo,
 - 2) 2 razy w semestrze, gdy przedmiot ma wymiar 2 godziny tygodniowo,
 - 3) 3 razy w semestrze, gdy przedmiot ma wymiar 3 i więcej godzin tygodniowo.
17. Nieprzygotowanie obejmuje pracę domową, niezapowiedzianą odpowiedź ustną, niezapowiedzianą kartkówkę i jest ono zgłaszane przed lekcją.
18. Każdy uczeń jest oceniany w kategoriach: pisemne prace klasowe, kartkówki, odpowiedzi ustne, zadania domowe, aktywność na lekcji, udział w konkursach, doświadczenia, przygotowanie i omówienie prezentacji multimedialnych, powtórzenie działu, ćwiczenia i inne.
19. Ocenianie zajęć z biologii uwzględnia:
 - 1) postępy edukacyjne,
 - 2) systematyczność pracy ucznia,
 - 3) wkład pracy ucznia,
 - 4) osiągnięcia ucznia,
 - 5) stosunek ucznia do przedmiotu,
 - 6) zdolności ucznia,

- 7) sytuację środowiskową ucznia.
20. Dostosowanie wymagań edukacyjnych stosuje się w przypadku ucznia:
- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w IPET,
 - 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia,
 - 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się – na podstawie tej opinii,
 - 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt. 1-3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanej przez nauczycieli i specjalistów.

V. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie:

1. Przy ustaleniu poszczególnych stopni wymagań edukacyjnych obowiązują następujące kryteria:

- 1) w zakresie wymagań podstawowych:
 - **na ocenę dopuszczającą** – uczeń powinien wykazać się znajomością pojęć, terminów, faktów, praw, zasad, reguł, treści naukowych, zasad działania oraz elementarnym poziomem rozumienia tych wiadomości;
 - **na ocenę dostateczną** – uczeń powinien opanować wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej, rozumieć i rozwiązywać typowe zadania praktyczne i teoretyczne o średnim stopniu trudności, potrafić przedstawić wiadomości w innej formie niż je zapamiętał, umieć wytłumaczyć wiadomości, zinterpretować je, streścić i uporządkować, uczynić podstawą prostego wnioskowania;
- 2) w zakresie wymagań ponadpodstawowych:
 - **na ocenę dobrą** – uczeń powinien wykazać się umiejętnością praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych mu schematów i stosowaniem wiadomości w sytuacjach podobnych do ćwiczeń szkolnych;
 - **na ocenę bardzo dobrą** – uczeń powinien opanować pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danym oddziale, umieć formułować problemy, dokonywać analizy i syntezy nowych zjawisk;
 - **na ocenę celującą** – uczeń powinien biegle posługiwać się zdobytą wiedzą i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponować rozwiązania nietypowe, posiadać wiadomości i umiejętności stanowiące efekt samodzielnej pracy, wynikające z indywidualnych zainteresowań i umożliwiające udział w konkursach oraz olimpiadach przedmiotowych co najmniej na etapie wojewódzkim.

2. Ocenę z prac pisemnych punktowanych ustala się w skali stopni szkolnych od 1 do 6 na podstawie następujących progów procentowych:

1) niedostateczny (1)	0% - 37%
2) dopuszczający (2)	38% - 53%
3) dostateczny (3)	54% - 74%
4) dobry (4)	75% - 85%
5) bardzo dobry (5)	86% - 96%
6) celujący (6)	97% - 100%.

3. Uczniowi nieobecnemu na pracy pisemnej w miejscu przeznaczonym na ocenę dokonuje się wpisu **nb** (nieobecny).

VI. Klasyfikacja śródroczna i roczna:

1. Ocenę śródroczną ustala się na podstawie średniej ocen cząstkowych z okresu, którego dotyczy klasyfikacja śródroczna, a ocenę roczną na podstawie średniej ocen cząstkowych z całego roku.
2. Klasyfikacji śródrocznej i rocznej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w IPET.
3. Ocenę bieżącą oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z biologii wpisuje się do dziennika elektronicznego.
4. Co najmniej dwa tygodnie przed śródrocznym lub rocznym posiedzeniem Rady Pedagogicznej uczeń oraz jego opiekunowie prawni zostają poinformowani o przewidywanej niedostatecznej ocenie klasyfikacyjnej z zajęć biologii.
5. Rodzic lub opiekun prawny ma obowiązek zapoznania się z przewidywanymi ocenami śródrocznymi i rocznymi poprzez dziennik elektroniczny lub osobiście podczas wizyty w Liceum.
6. Jeśli w wyniku klasyfikacji śródrocznej uczeń uzyska ocenę niedostateczną lub jest nieklasyfikowany, wówczas może zaliczyć materiał programowy z tego okresu do końca maja.
7. Zaliczenie materiału programowego odbywa się według zasad ustalonych przez nauczyciela przedmiotu.

VII. Nauczanie zdalne:

1. Przedmiotowy System Oceniania w nauczaniu zdalnym ma charakter przejściowy.
2. Przedmiotowy System Oceniania w nauczaniu zdalnym /na odległość wprowadza się w celu umożliwienia realizacji podstawy programowej oraz monitorowania postępów edukacyjnych uczniów w okresie, w którym tradycyjna forma realizacji zajęć jest niemożliwa do kontynuowania.
3. Uczeń w ciągu trwania zajęć w systemie online podlega systematycznej i obiektywnej ocenie w zakresie wiedzy i umiejętności oraz zaangażowania, a uzyskane oceny są wpisywane do dziennika elektronicznego Vulcan i widoczne dla ucznia oraz rodzica/prawnego opiekuna.
4. W pracy z uczniami o różnych potrzebach edukacyjnych, w tym wynikających z niepełnosprawności, uwzględnia się dostosowania, wynikające z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych.
5. Wymagania na poszczególne oceny z przedmiotów szkolnych nie ulegają zmianie.
6. Każdy uczeń ma obowiązek uczestnictwa w zajęciach online oraz wywiązywania się z zadań zdalnych. Praca ucznia powinna być samodzielna.
7. Uczestnictwo ucznia w zajęciach online oraz wywiązywanie się z zajęć zdalnych jest równorzędne z obecnością ucznia na zajęciach, co ma znaczenie w przypadku przepisów o nieklasyfikowaniu ucznia - § 17 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. nr 83, poz. 562 ze zm.).
8. Uczeń, rodzic/opiekun prawny ma prawo zgłosić problemy techniczne związane z odesłaniem pracy, problem zgłasza nauczycielowi przedmiotu najpóźniej w terminie odesłania zadania i indywidualnie ustala inną możliwość przesłania swojej pracy.

VIII. Dostosowania dla uczniów posiadających orzeczenia i opinie Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej:

<i>orzeczenia i opinie</i>	<i>dostosowania wg wskazań PPP</i>
spektrum autyzmu, w tym zespół Aspergera	• zachowanie schematu pracy i stałości działań • motywowanie do ukończenia zadania, w razie potrzeby udzielenie pomocy w zorganizowaniu pracy

	• ograniczenie bodźców rozpraszających, uczeń powinien siedzieć w pierwszej ławce • używanie krótkich zdań, prostego, jednoznacznego języka • powtarzanie poleceń oraz sprawdzanie stopnia ich zrozumienia • ostrożne stosowanie metafor, przysłów, porównań, podwójnych znaczeniowo zwrotów • w sytuacjach stresowych wyjaśnienie uczniowi przyczyn jego niepokoju • udzielanie pochwał, budowanie wiary we własne możliwości • stosowanie zasady stopniowania trudności • dostosowanie pomocy dydaktycznych i zadań do zainteresowań ucznia • nadzorowanie i wspieranie ucznia podczas prac grupowych
niedosłuch	• zwracanie twarzy w stronę ucznia, tak by mógł obserwować ruch warg • ograniczenie bodźców, które mogą utrudniać skupienie uwagi • możliwość zmiany miejsca siedzenia, tak aby uczeń miał jak najlepszą pozycję do odbioru bodźców słuchowych i wzrokowych • eliminacja zbędnego hałasu, zadbanie i spokój i ciszę na lekcji • sprawdzanie czy polecenia nauczyciela zostały zrozumiane • stosowanie krótkich, zwiezłych komunikatów słownych • w razie konieczności wzmacnianie instrukcji słownych przez słowno-pokazowe • stosowanie powtórzeń • wydłużenie czasu pracy na wykonanie zadania • wyjaśnianie pojęć nieznanych, abstrakcyjnych • używanie podczas lekcji pomocy wizualnych oraz tablicy np. by zapisać temat • przy ocenie prac pisemnych nieuwzględnianie błędów wynikających z niedosłuchu • stosowanie wzmocnień pozytywnych
niedowidzący	• dostosowanie celów edukacyjnych i terapeutycznych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia • dostosowanie miejsca w sali, tak aby umożliwić odpowiedni komfort do odbioru informacji • zapobieganie odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna • z uwagi na męczliwość wzroku dostosowanie czasu poświęconego na ćwiczenia, zadania angażujące receptory wzroku • dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia • uwzględnienie trudności w czytaniu map czy rysunków • dostosowanie ćwiczeń z wykorzystaniem ilustracji i innych materiałów graficznych do możliwości percepcyjnych ucznia • wydłużenie limitu czasu pracy na pisanie ręczne, prac klasowych, sprawdzianów oraz czytanie • zastępowanie prac pisemnych ustną formą wypowiedzi • stosowanie zasady werbalizowania prezentowanych wizualnie treści • umożliwienie korzystania z podręczników, sprawdzianów, kartkówek pisanych większą czcionką

ADHD	• poznanie i zrozumienie specyficznych zachowań i emocji ucznia • akceptacja nasilonej (w stosunku do innych uczniów) uwagi i zainteresowania • zapewnienie pomocy przy wchodzeniu w grupę rówieśniczą • ustalenie i systematyzacja oczekiwań i wymagań (z uwzględnieniem trzech zasad: regularność, rutyna, repetycja) • elastyczności pracy w grupie, dającej możliwość dodatkowej aktywności rozładowania emocji
dyskalkulia	• jasno i wyraźnie formułowane komunikaty, stosowanie niekoniecznie języka formalnego podczas zajęć • odwoływanie się do faktów z życia codziennego • umożliwienie korzystania z bazy materiałów manipulacyjnych np. kalkulatora, tablic z wzorami działań matematycznych, także podczas sprawdzianów i kartkówek • podział materiału programowego na mniejsze części • wydłużenie czasu pracy • motywowanie do podejmowania zadań o różnym stopniu trudności • dostrzeganie sukcesów i postępów w nauce, bazowanie na wzmocnieniach pozytywnych
dysortografia	• umożliwienie poprawy pracy pisemnej w domu • błędy w zapisie czy słabsza strona estetyczna nie dyskwalifikują pracy ucznia • wydłużenie czasu na zapisanie i sprawdzenie pracy • stosowanie testów wyboru, tekstów z lukami, zdań niedokończonych jako formy skupienia ucznia na zadaniu a nie na poprawności ortograficznej
dysleksja	• angażować wielozmysłowe doświadczenia ucznia, stosować środki audiowizualne, powtarzanie tekstu na głos, notowanie, dotyk eksponatów, ćwiczenia ruchowe-wzrokowo-słuchowe związane z treścią lekcji, reguły mnemotechniczne, ułatwiające zapamiętywanie • prace pisemne dzielić na mniejsze części materiału • zamiana pracy pisemnej na odpowiedź ustną • pozytywna motywacja
Na bieżąco uwzględniam opinie i zaświadczenia od lekarzy specjalistów.	